

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/1/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8811211420
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8811211420.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Petra Straku a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, proti žalovanej O. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, C. nad T., o zaplatenie 776,10 Eur s prísł., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 3. 7. 2012 č. k. 5C 526/11-29 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

II. Náhrada trov odvolacieho konania sa účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi 654,98 Eur s 8,76% ročným úrokom z omeškania zo sumy 61,55 Eur od 10. 6. 2009 do zaplatenia, trovy konania v sume 31,98 Eur, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 20 Eur počnúc mesiacom august 2012 vždy do ostatného dňa toho ktorého mesiaca pod hrozbou straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie v zamietavej časti odôvodnil tým, že účastníci uzavreli v písomnej podobe iba zmluvu o úvere, lebo zmluva o revolvingovom úvere nebola uzavretá zákonom stanoveným spôsobom. Ako spotrebiteľská zmluva nemala predpísanú formu a náležitosti uvedené v § 2 a nasledujúce zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Z uvedeného dôvodu nebolo možné porovnať zmluvné podmienky, za ktorých bola uzavretá. O tom, že žalobca nemal v úmysle uzavrieť zmluvu o revolvingovom úvere rovnakým spôsobom ako úverovú zmluvu, svedčí skutočnosť, že informácie o revolvingových zmluvách sú uvedené v temer nečitateľnom texte pod hlavnými náležitosťami úverovej zmluvy, ktorému textu spotrebiteľ pri bežnom záujme o uzavretie úverovej zmluvy na kúpu spotrebného tovaru nevenuje patričnú pozornosť, resp. ani si text neprečíta. Odkaz na úverové podmienky nenahrádza povinnú informáciu o úverovom limite, jeho nákladoch spojených s týmto úverom, o spôsobe výpočtu RPMN a podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená a o termíne skončenia zmluvného vzťahu. Úverové podmienky majú typový charakter a ich obsah je vopred pripravený veriteľom. Dlžník spotrebiteľ do obsahu týchto podmienok nemôže aktívne zasiahnuť, lebo nemá potrebné odborné vedomosti. Postavenie veriteľa a dlžníka tak nie je rovnaké, lebo veriteľ je vo výhodnejšom postavení. Z konania žalobcu možno uzavrieť, že bolo v jeho záujme uzavrieť so záujemcom spotrebiteľom nielen základnú úverovú zmluvu, ale aj ďalšie úverové zmluvy vo forme revolvingových zmlúv, o uzavretí ktorých spotrebiteľ nemal, resp. nemusel mať vedomosť. Pre chýbajúci prejav vôle spotrebiteľa súd považoval revolvingovú zmluvu za neplatnú podľa § 37 OZ a z neplatnej

zmluvy nemôžu vznikáť pre zmluvné strany žiadne záväzky. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti rozsudku, a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, podal odvolanie žalobca, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok v napadnutej časti zmenil a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvný úrok vo výške 61,55 Eur, poplatok za výber z bankomatu vo výške 34,36 Eur, mesačný poplatok za vedenie účtu vo výške 8,95 Eur, poistné vo výške 7,56 Eur spolu s trovami odvolacieho konania. Odvolateľ v odvolaní považoval zmluvu o revolvingovom úvere za platne uzavretú. Mal za to, že rozsah, množstvo právnej terminológie alebo písmo v dotknutej úverovej zmluve a úverových zmluvných podmienkach, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou, v danom prípade nemôže mať za následok neplatnosť právneho úkonu s poukazom na ust. § 37 ods. 1 OZ. Mal za to, že predmetná úverová zmluva nebola ani v rozpore so zákonom ani zákon neobchádzal a nebola ani uzatvorená v rozpore s dobrými mravmi, preto je názor súdu prvého stupňa neopodstatnený a neodôvodnený. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora C-453/10, podľa ktorého dôraz na zodpovednosť spotrebiteľa, ktorý si má pred uzavretím zmluvy zvážiť jej obsah a nespoliehať sa len na ochrannú ruku štátu.

Odvolací súd preskúmal rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v nadväzujúcom výroku o trovách konania, podľa zásad upravených v ust. § 212 O.s.p., spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie žalobcu je neopodstatnené.

Odvolací súd si osvojuje náležité a presvedčivé odôvodnenie zo strany prvostupňového súdu a na zdôraznenie a v súvislosti s odvolacími dôvodmi dopĺňa.

Zmluvné podmienky, ktoré sledoval žalobca uzavrieť (ďalej len „revolvingový úver“) boli obsiahnuté vo formulárovej (typovej štandardnej a pod.) úverovej zmluve o poskytnutí iného úveru (20 000,- Sk č. zmluvy 3801052672) v prevažnej časti vo všeobecných obchodných podmienkach. Úverové podmienky neboli podpísané.

Odvolací súd nemá dôvod na odklon od rozsudkov súdov, ktorí v obdobných prípadoch označili právny úkon za neperfektný a z hľadiska nedodržania písomnej formy vyžadovanej zákonom za neplatný /§ 40 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) cit. „Ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný“/.

„V konečnom dôsledku z bodu C formulára zmluvy o úvere zo dňa 14.7.2006 nevyplýva nič iné než to, že žiadateľovi v budúcnosti môže byť poskytnutý úver vo forme platobnej karty. Podpisom zmluvy dňa 14.7.2006 však nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu a vzájomné práva i povinnosti z tejto zmluvy zanikli splnením pôvodného záväzku zo strany žalovaného. Ak hodlal žalobca uzavrieť so žalovaným nový záväzkový vzťah, bolo to potrebné urobiť spôsobom, aký predpisuje zákon 258/2011 Z.z. Ak dňa 10.2.2010 poskytol žalovanému sumu 20.000 Sk, bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by tento záväzkový vzťah bol individualizovaný so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje § 4 ods. 1, 2 zákona 258/2001, nebola dodržaná zákonom predpísaná forma, a preto je neplatná. Bez písomnej zmluvy neexistuje dohoda strán ani o výške úroku z úveru, ani výške úroku z omeškania a už vôbec nie ustanovenia o zmluvnej pokute či poplatkoch, na ktoré si žalobca robil nárok v zmysle sadzobníka.

Ak by aj existovala písomná formálne platná zmluva o žalovanom úvere, súd by venoval dôslednú pozornosť otázke neprijateľných zmluvných podmienok ku škode spotrebiteľa. Vzhľadom na to, že v danom prípade účastníci neuzavreli platnú zmluvu, sa súd týmito okolnosťami nezaoberal.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Košice - okolie vo veci 17C 107/2011).

„Touto zmluvou však v ďalšom vopred vnútil konajúcej osobe - odporcovi aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu (získanie úveru na nákup práčky). Ako totiž vyplýva z danej predtlačnej zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru, sa konajúca osoba - odporca

súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísal aj pod tú časť predtlač listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu a ktorý má vzniknúť až v budúcnosti. Teda, ak chcel odporca získať úver na zakúpenie práčky, čo bolo primárne jeho pohnútkou k vstupu do právneho vzťahu s navrhovateľom, nemal na výber a musel podpísať predloženú predtlač listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. V tomto prípade sa tak dá usudzovať na nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s navrhovateľom ako bol primárne vo sfére jeho záujmu (spotrebiteľ je tak sústredený jedine na primárny právny úkon, v prejednávanej veci nákup práčky na úver, pričom v dôsledku nemožnosti akejkoľvek zmeny predtlač predloženej listiny koná neuvážene a nevedome aj s účinkami smerom k uzavretiu sekundárneho právneho úkonu, s čím dodávateľ už vopred kalkuluje). Uvedené sa týka v ďalšom nepochybne aj vôle spotrebiteľa byť viazaný ust. čl. IV. Všeobecných podmienok navrhovateľa týkajúcimi sa poskytnutia revolvingového úveru, a to vzhľadom na to, že podpisom zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru klient - odporca v časti B) (teda týkajúcej sa poskytnutia spotrebiteľského úveru na nákup tovaru - práčky) prehlásil, že sa oboznámil so Všeobecnými podmienkami a súhlasí s nimi bez výhrady. Keďže časť B) zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru sa netýka prípadného poskytnutia revolvingového úveru (úverového rámca), spotrebiteľ zaiste nemá vôľu a v praxi ani čas oboznamovať sa s ďalšou časťou čl. IV. Všeobecných podmienok týkajúcou sa práve úverového rámca - revolvingového úveru a úverovej karty (súd má v ďalšom závažnú pochybnosť o tom, či mal vôbec odporca reálnu možnosť oboznámiť so znením uvedených Všeobecných podmienok pri kúpe tovaru v Moto MK-elektro predajni v J. R. K. a taktiež súčasne pochopiť ich právny význam, keďže tieto podmienky sú veľmi rozsiahle s množstvom odbornej právnej terminológie). Napokon súd poukazuje aj na zrejmy nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle odporcu s časťou D) žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, podľa ktorej mal odporca prijať súbor poistenia po oboznámení sa a vyjadrením súhlasu s platnými rámcovými zmluvami o poistení navrhovateľa a Poistovne Cardif Slovakia, a. s. a so Všeobecnými podmienkami tejto poisťovne* (zmluva pod * odkazuje na www.cetelem.sk <<http://www.cetelem.sk>>). S poukazom na uvedené dôvody sa súdu javí takýto právny úkon spotrebiteľa - odporcu (časť C) zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru) ako neplatný s poukazom na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Žilina vo veci 6C 170/2011).

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Úverové podmienky žalovaný nepodpísal a odvolací súd sa preto stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon. „Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne výmenných listoch, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. V konaní nebola zo strany účastníkov doložená rozhodcovská zmluva vo forme osobitnej zmluvy. Základná podmienka pre konštatovanie existencie rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve je písomná forma. Písomná forma je zachovaná, ak je obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 2Cdo 245/2010).“ Uvedené možno v plnom rozsahu aplikovať i na zákonom stanovenú písomnú formu dojednania o zmluvnej pokute (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 132/2012).

Žalobca v odvolaní argumentuje, že spotrebiteľ bol informovaný o revolvingu a nejde o „skrytie“ zmluvy.

Žalobca ďalej tvrdí, že žalovaný podpísaním úverovej zmluvy súhlasil aj s tou časťou textu, ktorý sa dotýkal dojednania o revolvingovom úvere, a uvádza, že si musel byť vedomý pri čítaní návrhu úverovej zmluvy, že uzatvára aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru.

Odvolací súd k tomu dodáva, že žalobca ukryl podmienky, ktoré mali byť podstatné pre informáciu klienta, teda spotrebiteľa pre poznanie rozsahu záväzku do úverových podmienok. Ako vyplýva z článku 6 odsek 1 Smernice Rady č. 2005/29 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak obsahuje nesprávne informácie a je

preto nepravdivá alebo akýmkoľvek spôsobom, vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu alebo je spôsobilá uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k jednému alebo k viacerým prvkom vymenovaným v tomto článku 6 ods. 1, pričom v oboch prípadoch zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Článok 2 písm. d/ smernice č. 2005/29 definuje pojem obchodné praktiky použitím zvlášť širokej formulácie ako „akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia, vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom (rozsudky Plus Warenhandelsgesellschaft, C-304/08 Zb. s. 217, bod 36, a Mediaprint Zeitungs - unt zeitschriftenverlag C 540/08 , bod 17).

Odhliadnuc od nedostatku písomnej formy odvolací súd už v minulosti judikoval, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju súd uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

K tomuto názoru pristúpil odvolací súd z dôvodu, že práve inkorporačná doložka môže privodiť závažné následky pre spotrebiteľa a predmetná vec je toho príkladom. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.) práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy (porov. rozsudky Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 135/2012, 21Co 28/2012). „Hlava 9. § 1 Zmluvné strany, klient a spoločnosť, sa popri ÚZ dohodli aj na uzatvorení zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru....“

Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí odvolací súd ako nepochopiteľný a ako zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci I. ÚS 342/09.

Vzhľadom na neplatnosť inkorporačnej doložky sa nestali súčasťou zmluvy ani všeobecné obchodné podmienky. Žalobcovi preto nevznikol nárok na zaplatenie zmluvného úroku, zmluvnej pokuty, sankčného úroku, poplatku za výber z bankomatu, mesačný poplatok za vedenie účtu a poistné, keďže ide o nároky, ktoré žalobca viaže na záväzkovo-právny vzťah, ktorý je neplatný.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania ako správny (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Úspešnej žalovanej v odvolacom konaní trovy nevznikli a tomu zodpovedá aj výrok o nepriznaní trov odvolacieho konania postupom podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.